

Ukončení násilí začíná obrácením našeho vlastního srdce

Charles J. Chaput, OFM Cap, arcibiskup v Denveru

(Tento článek vyšel 28. dubna 1998 v týdeníku Denverké diecéze.)

Sestoupil do pekel.

Během let života z víry každý z nás věřících říká nesčetněkrát tato slova Kréda. Možná jim úplně nerozumíme, ale známe je dobře. Jsou pro nás samozřejmá až všední. A pak se stane něco, co nám dává pochopit, co tato slova skutečně znamenají.

Sledovat neštěstí a katastrofu odehrávající se v naší blízkosti prostřednictvím novin, rádia a televize je strašné a neskutečné zároveň. Strašné v tom, kolik životů stálo toto neštěstí a neskutečné v tom, jak jsou tyto události krutě vytrženy a odděleny od každodenního lidského života. Všechno to, co se stalo v tomto týdnu v Littletonu, mne proto v mém srdci skutečně zasáhlo až toho rána po masakru, kdy jsem se účastnil velkého modlitebního setkání studentů z Columbine High School a když jsem se setkal s rodinami dvou studentů, kteří byli zavražděni.

Něco mne naučili.

Studenti, kteří se společně sešli k modlitbě a k tomu, aby dávali posilu a útěchu jeden druhému, tito studenti mi znovu ukázali důležitost sdílení nejen bolesti a smutku, ale také sdílení naší naděje. Bůh nás stvořil, abychom svědčili o Jeho lásce jeden druhému. A my bereme sílu k životu právě z tohoto přátelství, z tohoto soucitu a vlídnosti, které dáváme druhým v jejich bolesti. Ti mladí studenti, kterým jsem naslouchal, mluvili jednotlivě - jeden za druhým - a mluvili o nutnosti být silný, udržet si naději v budoucnost a odvrátit se od násilí. Přes všechny jejich zmatek a přes všechnu svoji bolest nepropadají zoufalství. Myslím si, že vím proč. Protože my všichni jsme stvořeni k životu. Tak nás Bůh stvořil, abychom se drželi života i tváří v tvář smrti.

Ještě silněji na mne zapůsobilo setkání s rodinami dvou zavražděných studentů. Uprostřed své obrovské bolesti - ztráty, kterou si ani nedokáží představit - tito rodiče vyzařovali důstojnost, kterou si budu navždy pamatovat, a také důvěru, že Bůh se nějak postará o ně a také o děti, které ztratili. To jsou chvíle, kdy slova selhávají a nic neznamenaají. To je chvíle, kdy vidíte úplně zblízka, že víra - skutečná, živá víra - vyrůstá ne z toho, jak je kdo inteligentní, bohatý, úspěšný nebo citlivý, ale vyrůstá z toho, jak moc dokáže člověk milovat. Písmo říká, že "láska je silná jako smrt". Já vím, že je silnější. Viděl jsem to.

Jak jde čas, potřebujeme porozumět smyslu těch vražd v Columbine. Sdělovací prostředky jsou už plné výkřiků šoku a neochoty uvěřit. Psychologové, sociologové, psychoterapeuti a zákonodárci vyjadřují své názory, teorie a návrhy. Díky Bohu za to. Skutečně potřebujeme pomoc. Násilí je teď v Americké společnosti všudypřítomné - v našich domovech, ve školách, na ulicích, na cestě z práce domů, ve zprávách, v rytmu a textech současné hudby, v našich románech, filmech a videohrách. Je tak rozšířené, že už si ho často ani neuvědomujeme. Ale přitom, jak objevujeme na místech jako jsou chodby Columbine, je toto násilí trpce a naléhavě skutečné.

Příčin tohoto násilí je mnoho a jsou složité: rasismus, strach, sobectví. Ale v jiném hlubším smyslu je ta příčina velmi jednoduchá: Ztrácíme Boha, a když ho ztrácíme, ztrácíme sami sebe. To úplné pohrdání lidským životem těch mladých vrahů v Columbine není náhoda, odchylka ani nečekaná chyba ve struktuře naší společnosti. Je to výsledek toho, co vytváříme, když žijeme v protikladu a rozporu. Nemůžeme systematicky zabíjet nenarozené děti, zabíjet nemocné lidi a odsouzené zločince. Nemůžeme oslavovat brutalitu a násilí v našem zábavním průmyslu, nemůžeme vydělávat zisk na lidském lakomství a nenasytlosti ... A pak doufat, že našim dětem se nějak podaří vytvořit kulturu života.

Potřebujeme se změnit. Ale společnost se změní pouze tehdy, když se změní rodiny. A rodiny se změní pouze tehdy, když se změní jednotliví lidé. Bez obrácení k pokoře a skromnosti, nenásilí a obětavosti v našich vlastních srdcích, bez tohoto obrácení mohou všechny naše řeči o "ukončení násilí" skončit pouze jako zbožné nic neříkající fráze. Nestačí jen mluvit o reformování naší společnosti a komunity. Potřebujeme reformovat sami sebe.

Dvě otázky zůstávají jako následky Littletonské tragedie. Jak mohl Bůh dopustit takovou hrůzu? A proč se to stalo právě nám?

K tomu prvnímu: Bůh nám dal dar svobody, a když jsem svobodní, tak jsem svobodní dělat hrozné stejně jako krásné věci... A musíme také žít s následky svobody těch druhých. Ale Bůh nás neopouští ani v naší svobodě ani v našem utrpení. Toto je význam kříže, význam a smysl Ježíšova života a smrti. To znamená ono "sestoupil do pekel". Bůh nešetřil svého jediného Syna ani utrpení ani smutku - tak, že On, Ježíš, zná a rozumí a má účast na všem, co se týká lidského srdce. To je to, jak do krajnosti nás Bůh miluje.

A k tomu druhému: Proč ne my? Proč by zlo mělo mít domov někde daleko v místech jako Kosovo nebo Sudán? Proč by si zlo nenašlo cestu do Colorada? Lidská srdce jsou stejná všude - a stejně tak je jen Jeden, Bůh, po kterém toužíme.

Sestoupil do pekel. Syn Boží sestoupil do pekel... A stejně tak i my, během těch několika minulých dní. Ale to není konec příběhu. Třetího dne vstal z mrtvých. Ježíš Kristus je Pán, "vzkříšení a život", a my - jeho bratři a sestry - jsem děti života. Když se hlásíme k tomuto dědictví, zasejme je do svých srdcí, a zařídme své životy podle toho. Tehdy, a jedině tehdy, se začne léčit násilí v naší kultuře a společnosti.

V této Velikonoční době a během následujících měsíců Vás prosím, připojte se k mé modlitbě zvláště za ty rodiny, kterých se tak dotkla tato tragedie na Columbine. Ale také vás prosím o modlitbu, aby každý z nás - včetně mě - zakusil to hluboké obrácení srdce, obrácení k lásce a k nenásilí ve všech našich vztazích s druhými.

Přeložil: Pavel Hofírek